

БРАТЯ ГРИМ
ЖАБОКЪТ-ЦАР ИЛИ
ЖЕЛЕЗНИЯТ ХАЙНРИХ

Превод от немски: Ели Буздрева, 1998

chitanka.info

В онези далечни времена, когато все още се случвали чудеса, живял един цар. Всичките му дъщери били красиви, ала най-малката от тях била такава ненагледна хубавица, че дори слънцето, което вижда толкова много хубост по света, се удивлявало, щом огреело лицето ѝ. Близо до двореца на царя имало голяма тъмна гора, а в гората под една стара липа се гушел кладенец. Когато денят бил горещ, царската дъщеря отивала в гората и присядала до прохладния кладенец. И за да не ѝ е скучно, тя вземала една златна топка, подхвърляла я нависоко и я улавяла пак. Това била любимата ѝ игра.

Но веднъж се случило така, че златната топка на царкинята не паднала в ръцете ѝ, протегнати нагоре, а тупнала на земята и се търкулнала право във водата. Царкинята я проследила с очи, но топката се изгубила бързо от погледа ѝ, а кладенецът бил дълбок, толкова дълбок, че дъното му не се виждало. Тогава тя заплакала силно и неутешимо. И както ронела сълзи, дочула нечий глас да вика:

— Какво се е случило, царкиньо, плачеш така, че дори и камъните ще трогнеш с плача си.

Тя се огледала наоколо, за да види откъде ли идел този глас, и тогава съзряла един жабок, вирнал голямата си грозна глава от кладенеца.

— Ах, ти ли си, стари познайнико, дето не излизаш от водата — рекла тя, — плача за златната си топка. Тя падна в кладенеца.

— Избърши сълзите и се успокой — отвърнал жабокът. — Аз бих могъл да ти помогна, но какво ще ми дадеш в замяна, ако извадя играчката ти от водата?

— Каквото си пожелаеш, драги жабоко — рекла тя, — дрехите ми, бисерите и скъпоценните камъни, ако искаш — и златната корона, която нося на главата си.

Ала жабокът отвърнал:

— Не искам нито дрехите ти, нито бисерите и скъпоценните камъни, нито пък златната ти корона. Но ако ме обикнеш и ме приемеш за свой другар в игрите, ако ми позволиш да седя до теб на трапезата, да ям от златната ти паничка и да пия от чашката ти, да спя в леглото ти, ако ми обещаеш всичко това, аз ще се гмурна в кладенеца и ще ти донеса златната топка.

— Да, да — побързала да изрече тя, — обещавам ти всичко, което искаш, само ми донеси топката.

В това време си помислила: „Какви ги дърдори глупавият жабок! Та неговото място е във водата. Той никога не може да бъде приятел на човека.“

Жабокът, след като получил обещанието, се гмурнал надълбоко и не след дълго се появил пак на повърхността, като носел топката в уста, и я оставил в тревата. Царската дъщеря се зарадвала много, щом видяла отново хубавата си играчка, вдигнала я от земята и се затичала с нея обратно към двореца.

— Почакай — извикал жабокът след нея, — вземи ме със себе си, аз не мога да тичам като теб.

Напразно квакал колкото му глас държи! Без да чува думите му, тя бързо се прибрала у дома и скоро забравила за бедния жабок. На него не му оставало нищо друго, освен да се върне в кладенеца.

На другия ден, когато принцесата седнала с царя и всички придворни на трапезата и започнала да яде от златната си паничка, се разнесе странен шум: шляп-шляп, шляп-шляп — някой се изкачвал по мраморните стълбища. Стигнал догоре, почукал на вратата и извикал:

— Най-малка царкиньо, отвори вратата.

Тя скочила бързо от мястото си, за да види кой стои отвън, ала като отворила, видяла насреща си жабока. Затръшна бързо вратата, седнала пак на трапезата, но треперела като лист от страх. Царят забелязал тревогата ѝ и попитал:

— От какво се изплаши, дете мое, да не би пред вратата да стои някой великан, който иска да те вземе?

— Ах, не — отвърнала тя, — не е великан, а един отвратителен жабок.

— Какво иска жабокът от тебе?

— Ох, мили татко, вчера, докато бях в гората и си играех край кладенеца, златната ми топка падна във водата. Разплаках се и тогава жабокът ми я извади. И тъй като прекалено много искаше, аз му обещах да го направя свой другар в игрите си, но не мислех, че той може да живее извън водата.

В това време на вратата се почукало за втори път и се разнесъл глас:

— *Мъничка царкиньо, отвори
и в двореца ме пусни.
Забрави ли какво ми обеща
край кладенеца с хладната вода?
Мъничка царкиньо, отвори
и в двореца ме пусни.*

Тогава царят рекъл:

— Трябва да изпълниш това, което си обещах!

Царкинята отворила вратата, жабокът влязъл вътре и скок-подскок, все по петите ѝ, стигнал до нейния стол, спрял се и извикал:

— Сега ме вдигни да седна до тебе.

Тя се колебаела, докато най-накрая царят ѝ заповядал да го стори. Като се намерил на стола, жабокът поискал да се качи на масата, а после рекъл:

— А сега премести по-близо до мен златната си паничка, за да ядем заедно.

Тя изпълнила желанието му, но се виждало, че го прави с неохота. Жабокът се налял до насита, а на царкинята залците ѝ присядали на гърлото.

Накрая той рекъл:

— Заситих се и се уморих. Занеси ме в твоята стая и нагласи копринените завивки, за да си легнем и да поспим.

Царкинята се заплакала, тъй като се гнусяла от студения жабок, когото не смеела дори с пръст да докосне, а сега трябвало да спи с него в хубавото си чистичко легло. Но царят се разгневил и рекъл:

— Не презирай този, който ти е помогнал в беда.

Тогава тя уловила жабока с два пръста, понесла го към стаята си и го оставила в ъгъла. Но като си легнала, той допълзлял до леглото и рекъл:

— Уморен съм и искам да спя удобно като теб. Вдигни ме или ще кажа на баща ти.

Тя много се разгневила, хванала го и с все сила го запратила обратно до стената.

— Там ти е мястото, мръсен жабок.

Но като паднал, той се превърнал в прекрасен принц.

След това, по волята на баща ѝ, станал неин другар и съпруг. Тогава ѝ разказал, че бил омагьосан от една зла вещица и никой, освен нея не можел да развали магията и да го избави от злата орисия. На другия ден двамата щели да отидат в неговото царство. После се унесли в сън, а на следващата сутрин, щом слънцето ги разбудило, се появила прекрасна каляска, в която били впрегнати осем бели коня. Главите им били обкичени с щраусови пера, а походите им били от злато. Отзад стоял слугата на младия цар, това бил верният Хайнрих. Когато господарят му бил превърнат в жабок, верният Хайнрих бил толкова опечален, че поръчал да пристегнат сърцето му с три железни обръча, за да не се пръсне от мъка и жал. Каляската трябвало да отведе младия цар в неговото царство. Верният Хайнрих помогнал на двамата да се качат, настанил се отново отзад на каляската и бил изпълнен с радост.

Били изминали вече част от пътя, когато царският син дочул силен трясък отзад, сякаш нещо се счупило. Обърнал се и извикал:

— Хайнрих, нещо става тука.

Чуй каляската как пука!

*— Не е каляската, що пука,
а обръч — стегнал моето сърце,
което вехнеше от мъка, дорде,
изгубил вашето лице,
живяхте в кладенец дълбок,
превърнат на зелен жабок.*

Още един път и още един път се разнесъл пукот, докато конете препускали към царския палат, а на царския син все му се струвало, че каляската се пропуква. Ала това били само обръчите, които един подир друг се откъсвали с пукот от сърцето на верния Хайнрих, защото най-сетне господарят му бил избавен и честит.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.